

บทที่ 5

การแบ่งปันข้อมูล

สาระสำคัญ

เทคโนโลยีในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีพื้นที่ในการสื่อสาร และแบ่งปันข้อมูลได้มากขึ้น แต่การสื่อสารที่ดีนั้น ผู้ส่งสารควรมีความเข้าใจในรูปแบบการสื่อสาร รวมทั้งเทคนิคที่จะนำมาใช้ในการสร้างสื่อในรูปแบบต่าง ๆ จากสารที่ต้องการ เพื่อให้ผู้รับได้รับสารอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว ในการสื่อสารนั้นผู้ส่งสารควรจะต้องรู้และเข้าใจองค์ประกอบและรูปแบบพื้นฐานในการสื่อสาร สามารถสร้างสื่อที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน เช่น การเขียนบล็อก อินโฟกราฟิก วิดีโอ และแฟ้มผลงาน

ตัวชี้วัด

1. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอและแบ่งปันข้อมูลอย่างปลอดภัย มีจริยธรรมและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต อาชีพ สังคม และวัฒนธรรม

ขอบข่ายเนื้อหา

- เรื่องที่ 1 องค์ประกอบและรูปแบบพื้นฐานในการสื่อสาร
- เรื่องที่ 2 เทคนิคและวิธีการแบ่งปันข้อมูล
- เรื่องที่ 3 ข้อควรระวังในการแบ่งปันข้อมูล

เวลาที่ใช้ในการศึกษา 21 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

- 1. หนังสือแบบเรียน วิทยาการคำนวณ รหัสรายวิชา พว3300102

เรื่องที่ 1 องค์ประกอบและรูปแบบพื้นฐานในการสื่อสาร

ในปี พ.ศ.2492 คล็อด แชนนอน (Claude Shannon) และวาร์เรน วีฟเวอร์ (Warren Weaver) ได้นำเสนอรูปแบบการสื่อสาร ซึ่งประกอบด้วย ผู้ส่ง ช่องทาง และผู้รับ เพื่ออธิบายรูปแบบการสื่อสาร ด้วยโทรศัพท์และวิทยุสื่อสาร และในปี พ.ศ. 2503 เดวิด เบร์โล (David Berlo) ได้ขยายรูปแบบและองค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสารโดยเพิ่มสารเข้าไปในองค์ประกอบหลักด้วย รูปแบบการสื่อสารนี้เป็นพื้นฐานในการศึกษาด้านการสื่อสารในปัจจุบัน

องค์ประกอบของการสื่อสาร (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

1. **ผู้ส่ง** ในที่นี้คือผู้ที่มีสารหรือเนื้อหาข้อมูล และมีความต้องการที่จะส่งสารไปยังผู้รับ โดยผู้ส่งจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ของการส่งสารและความสามารถในการรับสารของผู้รับ เพื่อนำมาพิจารณาเลือกรูปแบบและช่องทางในการสื่อสาร

2. **สาร** เป็นข้อมูลหรือสิ่งที่ผู้ส่งต้องการให้ผู้รับได้รับรู้โดยสารนั้น อาจมีได้หลายรูปแบบ เช่น เสียงพูด ข้อความ หรือภาพ เพื่อให้ผู้รับเข้าใจได้รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้น

3. **ช่องทาง** เป็นวิธีการในการส่งสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ เช่น การใช้โทรศัพท์ การสื่อสารผ่านสื่อสังคม หรือแม้กระทั่งการพูดคุยกับผู้รับโดยตรง โดยแต่ละช่องทางจะส่งสารให้ผู้รับผ่านประสาทสัมผัส ทั้ง 5 ในลักษณะและปริมาณที่ต่างกัน ดังนั้นจะต้องจัดเตรียมสารให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม

4. **ผู้รับ** มีหน้าที่แปลความหมายของสารที่ผู้ส่งนำเสนอ ซึ่งความสามารถในการแปลจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การศึกษา วุฒิภาวะ พื้นฐานทางสังคม ความเชื่อ หรือแม้กระทั่งความสนใจในสารที่ได้รับ

การแบ่งปันข้อมูล เป็นกระบวนการที่เริ่มจากผู้ส่งสาร ซึ่งมีหน้าที่จัดเตรียมสารให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับช่องทางการสื่อสาร ควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ในการแปลความหมายสารของผู้รับ

เรื่องที่ 2 เทคนิคและวิธีการแบ่งปันข้อมูล

การที่จะแบ่งปันข้อมูลได้นั้นผู้ส่งจะต้องจัดเตรียมสารให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมกับช่องทางและผู้รับ ช่องทางในการสื่อสารแบ่งได้เป็น (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

1. การสื่อสารโดยตรง (direct communication) เช่น การพูดคุยต่อหน้า หรือทางโทรศัพท์ การรายงานหน้าห้อง เป็นช่องทางที่ผู้ส่งสามารถสังเกตและรับรู้ปฏิกิริยาของผู้รับได้โดยตรง

2. สื่อมวลชน (mass media) เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อที่เน้นการสื่อสารทางเดียว แต่สามารถกระจายสารไปยังคนหมู่มากได้

3. สื่อสังคม (social media) เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ หรือเว็บบอร์ด โดยสื่อสังคมจะเป็นช่องทางสื่อสารที่มีการโต้ตอบค่อนข้างสูง ทำให้ผู้ส่งมีโอกาสอธิบายเพิ่มเติมหรือแก้ไขปรับปรุงรูปแบบสารได้อย่างเหมาะสม

ในแต่ละช่องทางการสื่อสารนั้นผู้ส่งสามารถจัดเตรียมข้อมูลให้เหมาะสมได้หลายรูปแบบ ตัวอย่างและกระบวนการในการสร้างรูปแบบของสาร ได้แก่ การเขียนบล็อก และการทำแฟ้มผลงาน เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานแนวคิดในการเตรียมสารในรูปแบบอื่นๆต่อไป

การเขียนบล็อก

ลภัสภาส หิรินทรานุกูล (2563) กล่าวว่า คำว่าบล็อก (blog) มาจากคำว่า เว็บ-ล็อก (web-log) ซึ่งเป็นการเขียนบทความอธิบายหรือให้ข้อมูล เพื่อนำไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ ปัจจุบันมีเว็บไซต์ที่ให้บริการ เปรียบเสมือนเป็นสื่อกลางหรือสถานที่เก็บบทความที่เป็นที่นิยมอยู่หลายเว็บไซต์ เช่น Medium, Blognone และ Dek-D ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นพื้นที่เปิดให้สามารถเข้าไปเขียนบทความเผยแพร่ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ผู้ที่เข้าไปเขียนบล็อกและเผยแพร่ข้อมูลมีชื่อเรียกเฉพาะว่า บล็อกเกอร์ และหากบล็อกเกอร์คนใดมีผู้ติดตามจำนวนมาก อาจกลายเป็น อินฟลูเอนเซอร์ ที่ผลิตเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อทัศนคติ การตัดสินใจ หรือชี้นำคนในสังคมให้คล้อยตามได้

บล็อกฟรี มีให้เลือกใช้ตามชอบใจ (Everythingcannes, 2563)

1. Magsang เป็นบล็อกฟรีที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะสามารถหารายได้จากผู้อ่านที่เข้ามาอ่านได้อีกด้วย นอกจากนี้ลักษณะโดยรวมของเว็บไซต์ก็มีความโดดเด่น สมัครใช้งานได้ง่าย เขียนเรื่องราวเนื้อหาที่อยากจะนำเสนอได้ทันที ซึ่งเว็บนี้เป็นเว็บในเครือของ pantip.com จุดเด่นคือมีความเป็นวาไรตี้สามารถนำเสนองานได้ทุกแนวอย่างไม่จำกัด หารายได้โดยมีส่วนแบ่งให้เว็บกับนักเขียนอย่างชัดเจน ข้อเสียคือการตกแต่งความสวยงามของบล็อกมีฟังก์ชันน้อย

2. Storylog ลักษณะคล้ายกับให้เราได้เขียนไดอารีออนไลน์ จุดเด่นคือมีความเรียบง่าย น่าใช้ เหมาะกับการเขียนบรรยายความรู้สึกประสบการณ์ เป็นแพลตฟอร์มของคนไทยที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากเพราะมีจำนวนผู้ใช้มากมายหลายหมื่นคน ข้อเสียคือไม่มีฟีดเจอร์สำหรับผู้ที่ต้องการหารายได้ เหมาะสำหรับคนขี้เหงาชอบเขียนเรื่องราวบรรยายความรู้สึก

3. WordPress บล็อกฟรียอดนิยม ลักษณะของเว็บน่าดึงดูด สวยงาม สะอาดตา จุดเด่นคือสามารถจดโดเมนเนมเป็นของเราเองได้ รวมถึงสามารถเช่าโฮสและของใช้บริการในส่วนบล็อกอินฟรีที่มีให้เลือกมากมาย อีกทั้งเป็นแบบ CMS ที่สามารถทำอันดับใน Google ได้ ส่วนข้อเสียอยู่ที่ขั้นตอนการตั้งค่ามีความยุ่งยากพอสมควร

4. Medium นับว่าเป็น แอปเขียนบล็อก จากต่างประเทศที่มีผู้ใช้ทั่วโลกสามารถเขียนและแชร์เรื่องราวได้ทั้งในรูปแบบบทความ หรือจะทำเป็นซีรี่ส์ก็ได้ นอกจากนี้ยังเปิดให้บริการแบบฟรี และเสียค่าบริการ จุดเด่นคือมีความสวยงาม เป็นชุมชนขนาดใหญ่ที่มีผู้ใช้แทบทุกประเทศ มีข้อมูลข่าวสารที่มีประโยชน์มากมาย ข้อเสียต้องเสียค่าบริการสำหรับสมาชิกเพื่อให้เข้าถึงฟีดเจอร์บางอย่าง เช่น อ่านบทความได้ไม่จำกัด หรือได้ฟีดเจอร์ใหม่ ๆ ก่อนผู้อื่น เป็นต้น

5. Blogger บล็อกฟรียอดนิยมโดย Google เป็นแพลตฟอร์มยุคแรกๆ เลยก็ว่าได้ จุดเด่นของเว็บมีธีมสวยงามให้เลือกเป็นจำนวนมาก การตั้งค่าและการใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อน ข้อเสียไม่มีฟีดเจอร์ให้เลือกมากนัก ทำให้การปรับแต่งไม่มีความสวยงามได้เท่าที่ควร

6. Blockdit แพลตฟอร์มของคนไทยที่กำลังเติบโตอย่างก้าวกระโดด เนื่องจากมี อินเทอร์เน็ตที่มีความสวยงามน่าใช้ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ไม่เหมือนใคร จุดเด่นคือนักเขียนสามารถทำเงินได้ หากมีจำนวนผู้ติดตาม 1,000 คนขึ้นไป ส่วนข้อเสียนั้นเนื่องจากพัฒนาให้ทำงานบนมือถือ ทำให้การเปิดในเว็บปกติบนหน้าจอกอมพิวเตอร์จะมีปัญหาในเรื่องของพีเจอร์ที่ไม่ครบถ้วน

7. Wix เป็นแพลตฟอร์มระดับโลก มีทั้งแบบฟรีและเสียค่าบริการ จุดเด่นคือความสวยงามของเว็บ มีธีมสำเร็จรูปในหมวดหมู่ต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ยังสามารถจัดโดเมนเนม เป็นของเราเองได้ หากเป็นระดับพรีเมียมจะมีพื้นที่เว็บและธีมให้เลือกมากยิ่งขึ้น ข้อเสียมีขอบเขตการใช้งานได้ปกติไม่มีพีเจอร์เด่น ๆ หากไม่ได้สมัครเสียค่าบริการ

8. Tumblr มีลักษณะเป็น Micro Blog มีจุดเด่นตรงที่เครื่องมือใช้ง่าย ไม่เกะกะ มีขนาดเล็กกะทัดรัด น่าติดตาม ส่วนข้อเสียนั้นเนื่องจากเป็นบล็อกขนาดเล็ก ผู้ที่ชื่นชอบมีหมกๆ อาจจะไม่ค่อยชอบเท่าที่ควร

9. Facebook เป็นแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในทุกกลุ่ม ทุกวัยทั่วโลก ด้วยความที่ใช้งานได้ง่าย จึงทำให้เป็นจุดเด่นที่สำคัญ นอกจากนี้ยังสามารถกด Like และแชร์เนื้อหาได้ง่ายแค่ปลายนิ้ว ส่วนของข้อเสียอาจจะเกิดการล่มของเว็บบ่อยๆ หรือแม้แต่การเข้าถึงเนื้อหาของผู้ติดตามลดลง หากไม่เสียค่าบริการในการลงโฆษณา เป็นต้น

ขั้นตอนการเขียนบล็อก

การเขียนบล็อก ควรเริ่มจากการวางแผนว่าจะเขียนเรื่องอะไร วางเค้าโครง จัดเตรียมข้อมูล เขียนคำโปรย เพื่อแนะนำเนื้อหาและดึงดูดความสนใจ หลังจากนั้นให้ลงมือเขียน อาจเขียนรวดเดียวจบ หรือ ให้งบเป็นส่วนๆ หลังจากนั้นควรจัดหาภาพประกอบ เพื่อช่วยอธิบายเรื่องยากๆ ช่วยดำเนินเรื่องราวหรือ ใส่มุกตลก เพื่อเสริมให้บทความน่าสนใจมากขึ้นและหลังจากที่ได้บทความแล้วให้ทำการแก้ไขตรวจทานความซ้ำซ้อนตรวจทานการดำเนินเรื่อง และอาจให้ผู้อื่นลองอ่านและวิจารณ์ โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้ (ลภัสภัส หิรินทรานุกูล, 2563)

1. การวางแผน

ไม่ว่าผู้เขียนบล็อกจะเชี่ยวชาญเพียงใดการ เขียนบทความหนึ่งบทความ ไม่ได้ใช้เวลาเพียง 1-2 ชั่วโมงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การวางแผนจึงควรคำนึงถึง สิ่งต่อไปนี้

1.1 กำหนดเรื่องที่จะเขียน

ผู้เขียนควรเขียนเรื่องที่ตนเองสนใจ เพราะถ้าผู้เขียนไม่มีความสนใจในเรื่องที่จะเขียนแล้ว ความไม่น่าสนใจจะถูกถ่ายทอดลงไปยังบทความที่เขียนและส่งต่อไปยังผู้อ่านได้ ถ้าหากเรามีอาชีพเป็นนักเขียน บางครั้งเราอาจเลือกไม่ได้ว่า จะต้องเขียนเรื่องอะไร แต่ด้วยความที่เป็นบล็อกเกอร์ แล้ว เราสามารถกำหนดเรื่องที่จะเขียนเองได้ ทำให้เราได้เปรียบในจุดนี้ การเขียนบล็อกที่ดี ควรมีเนื้อหาที่ชักชวนให้ผู้อ่าน ได้เข้ามามีส่วนร่วมให้กระทำการบางอย่างหลังจากอ่านเนื้อหาจบลงแล้ว อาจใช้คำพูดเชิญชวนปิดท้าย เช่น หากเขียนรีวิวสินค้า อาจลงท้ายด้วย "ซื้อตอนนี้แล้วคุณจะไม่ผิดหวัง" เพื่อเป็นการสื่อให้ผู้อ่านคล้อยตาม และทำในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการ

เกร็ดน่ารู้ : Call to Action (CTA)

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ (2562) กล่าวว่า ถ้าต้องการเผยแพร่เนื้อหา เพื่อให้ผู้อ่านเข้ามามีส่วนร่วม หรือชักชวนให้ผู้อ่านได้กระทำการใด ๆ เราสามารถใช้วิธีการที่เรียกว่า Call to Action ซึ่งเป็นข้อความที่ชักชวน หรือแนะนำให้ผู้อ่านกระทำตามเนื้อหาที่ผู้เขียนได้เขียนในบล็อกหรือในสื่ออื่น เช่น วิดีโอ โดยทั่วไปข้อความเหล่านี้มักจะปรากฏในช่วงท้ายของเนื้อหา เช่น "มาร่วมกับเราตอนนี้เลย" "สมัครเลยวันนี้" "ทดลองใช้ฟรี" ซึ่งส่งผลถึงยอดผู้อ่านโฆษณาสินค้าทางดิจิทัล หากมีผู้อ่านหรือผู้ติดตามเป็นจำนวนมาก ผู้เขียนก็จะกลายเป็นอินฟลูเอนเซอร์ในเนื้อหาด้านนั้น

1.2 วางเค้าโครงเรื่อง

ก่อนที่จะเริ่มเขียนบทความใด ๆ ผู้เขียนควรวางเค้าโครงเรื่องเพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่จะเขียนมีเนื้อหาที่ครอบคลุม ครบถ้วน สมบูรณ์ และเข้าใจง่าย

- หัวข้อหลัก (Title)
- หัวข้อรอง (Subtitle)
- ส่วนนำ (Intro)
- เนื้อหา (Body)
- ส่วนสรุป (Conclusion)

การวางเค้าโครงเรื่องจะช่วยให้เนื้อหาที่เขียนอยู่ในกรอบที่ต้องการ และช่วยให้เนื้อหาดำเนินไปอย่างเป็นขั้นตอน การเขียนเค้าโครงไม่จำเป็นต้องละเอียด หรือมีรูปแบบสวยงาม แต่ต้องครบถ้วนสมบูรณ์

2. ค้นคว้า

ผู้เขียนบทความหลายคน อาจไม่มีความรู้หรือประสบการณ์ในเนื้อหาที่จะเขียน แต่การค้นคว้าหาข้อมูลในสิ่งที่สนใจสามารถทำได้ง่ายและสะดวกในยุคดิจิทัล

การกำหนดเรื่องที่เราสนใจ จะเข้ามามีบทบาทในขั้นตอนนี้เพราะการที่เราสนใจ เราจะมีความสุขและความมุ่งมั่นในการค้นคว้าหาข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลที่สนใจ และปริมาณเพียงพอที่จะเรียบเรียงบทความได้

3. ตรวจสอบข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้า หรือจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียน อาจไม่ใช่ สิ่งที่ถูกต้องเสมอไป และหากเผยแพร่ข้อมูลที่ผิดพลาดเพียงครั้งเดียว อาจส่งผลกระทบต่อความ น่าเชื่อถือของผู้เขียน

4. การเขียนคำโปรย

คำโปรยเป็นประโยคสั้น ๆ ที่สรุปและเชื้อเชิญให้ผู้อ่านเข้าไปอ่านเนื้อหา โดยละเอียด การเขียนคำโปรยควรใช้ภาษาที่จูงใจหรือดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ให้อยากรู้เนื้อหาโดยละเอียด

บางครั้งผู้เขียนคำโปรยอาจใช้เทคนิคที่เรียกว่า คลิกเบต (clickbait) ซึ่งเป็น การเขียน เพื่อดึงดูดให้เข้าไปอ่านเนื้อหาต่างๆ ที่เนื้อหาไม่มีความน่าสนใจเพียงพอ คำ ที่พบบ่อยเช่น ตะลึง! อึ้ง!! แล้วคุณจะไม่ถึง!! รีบดูก่อนโดนลบ!! คลิกเข้าไปดูสิ!! แม้ว่าการเขียนคำโปรยแบบคลิกเบต จะทำให้ผู้คนสนใจและเข้าไปอ่านเนื้อหา แต่เป็นการ กระทำที่หลอกลวง และอาจลดความน่าเชื่อถือของบล็อกได้

การเขียนคำโปรย ควรคำนึงถึงผู้อ่าน ว่าสนใจเรื่องใด และควรใช้ภาษาในระดับใด แม้ว่าจะเป็นบทความในเรื่องเดียวกัน แต่คำโปรยต่างกัน ย่อมดึงดูดผู้อ่านต่างกัน

5. การเขียน

หลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบ ความถูกต้อง วางโครงเรื่อง เขียนคำโปรย และได้ชื่อเรื่องที่สื่อถึงเนื้อหาที่จะเขียนแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการเขียน บทความ

การเขียนนั้น อาจเขียนคร่าวเดียวจบ หรืออาจจะแบ่งเป็นส่วนๆ แล้วค่อยๆ เขียน ไปทีละส่วนก็ได้ แต่นักเขียนส่วนใหญ่จะแนะนำว่า ควรที่จะเขียนให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะ เป็นไปได้ในคราวเดียว เพื่อให้มีสมาธิจดจ่อกับเนื้อหาที่เขียนทำให้ไม่ลืมน้ำเนื้อหา ที่เป็นจุดสำคัญที่ต้องการให้ปรากฏในบทความ

หลังจากที่เขียนบทความแล้ว ทุกครั้งที่กลับมาอ่าน อาจต้องการเพิ่มเติม หรือปรับเปลี่ยนเนื้อหาในบางส่วน เมื่อปรับเปลี่ยนหลายครั้ง อาจทำให้เนื้อหาในบทความ คลาดเคลื่อน จากประเด็นที่ต้องการจะสื่อ ดังนั้นการเขียนบทความควรเขียนให้จบ ในคราวเดียว

6. การใช้ภาพประกอบ

ในปัจจุบัน ผู้อ่านมักมีสมาธิจดจ่ออยู่กับตัวหนังสือในเวลาจำกัด ถ้าบทความในบล็อกไม่มีภาพประกอบ

ผู้อ่านส่วนใหญ่อาจให้ความสนใจไปรับข้อมูลจากสื่ออื่น เช่น เฟซบุ๊กหรือยูทูป การใช้ภาพประกอบช่วยลดความรู้สึกอึดอัดในการเห็นเฉพาะตัวหนังสือ และการใช้ภาพประกอบจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจการดำเนินเรื่องของบทความโดยผู้อ่านสามารถวาดตามองทั้งบทความ เพื่อดูว่าบทความนี้เกี่ยวกับอะไร นอกจากนี้การใช้ภาพยังช่วยสร้างจุดสนใจหรือเสริมความเข้าใจในการอ่านข้อความ รวมทั้งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาที่ไม่สามารถบรรยายด้วยตัวอักษรได้

7. การตรวจทานแก้ไข

ขั้นตอนนี้นอกจากจะตรวจทานเพื่อแก้ไขตัวสะกดและไวยากรณ์แล้วผู้เขียนควรตรวจทานว่ามีการเขียนประเด็นที่ซ้ำกันหรือไม่

ในการตรวจทาน อาจอ่านออกเสียงเพื่อตรวจสอบความต่อเนื่องของบทความ หรืออาจให้ผู้อื่นช่วยอ่านเพื่อตรวจทานด้วย

การเขียนที่ดีควรเขียนให้กระชับ ในแต่ละย่อหน้าควรมีเพียงประเด็นเดียว โดยอาจมีประโยคที่กล่าวถึงประเด็นหลักไว้ที่ประโยคแรกหรือประโยคสุดท้ายของย่อหน้า เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น

การเขียนบล็อกอาจเป็นเรื่องที่ดูไม่ยากนัก หากยังไม่เคยทดลองเขียน แต่ในการเขียนจริงนั้น มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นอย่างมาก ผู้ที่ต้องการเป็นบล็อกเกอร์ต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ควรที่จะเขียนบทความออกมาให้มากที่สุด และต้องยอมรับว่าไม่มีงานเขียนใดที่สมบูรณ์แบบ แม้ในปัจจุบันจะมีเครื่องมือที่ช่วยให้เขียนได้ง่ายขึ้นก็ตาม

เกร็ดน่ารู้ : แพลตฟอร์มสำหรับเขียนบล็อก

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ (2562) กล่าวว่า การเขียนบล็อกสามารถทำได้บนแพลตฟอร์มที่เปิดโอกาสให้ทุกคนเขียน เผยแพร่ และนำเสนอบนสื่อสังคม สำหรับผู้เริ่มต้น อาจเลือกใช้รูปแบบที่มีอยู่ในแพลตฟอร์ม หรืออาจเพิ่มเติมปรับแต่งรูปแบบตามความชอบ โดยแต่ละแพลตฟอร์มจะมีจุดเด่น หรือรูปแบบที่ให้ปรับแต่งแตกต่างกันออกไป แพลตฟอร์มที่เป็นที่นิยม เช่น WordPress, Blogger, Medium, Blognone, Dek-D, Nation Blog, Bloggang และ Storylog

การทำแฟ้มผลงาน

แฟ้มผลงาน (portfolio) เป็นเอกสารในการรวบรวมหลักฐานที่แสดงถึงความสามารถ และผลงานของบุคคลเพื่อใช้ในการนำเสนอประกอบการพิจารณาการประเมินการทำงาน การสมัครเข้าเรียน หรือการสมัครเข้าทำงาน จึงนับว่าแฟ้มผลงานเป็นสารที่ส่งไปยังผู้รับที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การทำแฟ้มผลงาน จึงต้องคำนึงถึงผู้รับสาร เพื่อนำมากำหนดรูปแบบในการนำเสนอ และสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ขั้นตอนการทำแฟ้มผลงาน

1. รวบรวมผลงาน

ผลงานในที่นี้ เป็นชิ้นงานหรือผลงานที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น ซึ่งบ่งบอกถึงความสามารถของเจ้าของผลงาน เช่น ภาพวาดสิ่งประดิษฐ์วิดิทัศน์ โครงการวิชาการ งานอดิเรกโดยชิ้นงานเหล่านี้ อาจเคยนำไปประกวดหรือส่งอาจารย์ในชั้นเรียน

การนำผลงานไปใส่แฟ้มผลงาน อาจต้องมีการปรับเปลี่ยนผลงานให้สามารถนำเสนอในรูปแบบภาพได้ ซึ่งบางชิ้นงานอาจทำได้ยาก เช่น งานแต่งเพลงหรือร้องเพลง ก็อาจนำภาพที่เกี่ยวข้องมาประกอบได้ เช่น โน้ตเพลงบนบรรทัด 5 เส้น หรือภาพถ่ายขณะร้องเพลง

2. จัดหมวดหมู่

การจัดหมวดหมู่ สามารถทำได้หลายลักษณะ เช่น จัดผลงานเป็นกลุ่มของการเรียน กีฬา ดนตรี และคุณธรรมจริยธรรม หรืออาจจะจัดเป็นกลุ่มวิชาการ งานอดิเรก ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยแต่ละหมวดหมู่ไม่ควรมีเรื่องที่ซ้ำกัน เช่น หากงานอดิเรกเป็นการวาดภาพ ก็ไม่ควรที่จะแยกศิลปะออกจากงานอดิเรก การเลือกหมวดหมู่ที่ดีต้องสามารถนำเสนอตัวตนของเจ้าของผลงานในส่วนที่สำคัญได้

3. คัดเลือกผลงาน

ผู้นำเสนอควรที่จะคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดไม่เกิน 3 ชิ้นต่อหนึ่งหมวดหมู่ หากในหมวดหมู่นั้นมีผลงานมาก อาจทำเป็นภาพเล็กรวบรวมงานที่เหลือในหน้าเสริมของแฟ้มผลงาน

4. จัดลำดับความน่าสนใจของผลงานและประเมินตนเอง

หลังจากคัดเลือกผลงาน จะเห็นภาพได้ชัดขึ้นว่าเรามีผลงานเด่นในด้านใด หรือยังขาดผลงานในด้านใด ขั้นตอนนี้อาจจัดลำดับความน่าสนใจของแต่ละหมวดหมู่จากผลงานที่มี ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจตัวตนของเรามากขึ้น และประเมินได้ว่าเราควรยื่นแฟ้มผลงานเพื่อเข้าศึกษาในสาขาใดหรือทำงานในหน่วยงานใด

5. ลำดับและร้อยเรียงเรื่องราวให้น่าสนใจ

ในการลำดับเรื่องราวเพื่อเลือกผลงานเข้าแฟ้ม ควรคำนึงว่า ผู้ที่ประเมินต้องการเห็นอะไรในแฟ้มผลงาน เช่น หากต้องการเข้าเรียนสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ควรนำเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องไว้ในส่วนแรก เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการเข้าเรียนสาขาที่ต้องการ แล้วอาจตามด้วยประกาศนียบัตรชนะเลิศ การชนะเลิศระดับประเทศ ซึ่งเป็นความสามารถในด้านอื่น เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการทำสิ่งอื่นที่สนใจให้สำเร็จในระดับสูง

นอกจากนี้เราต้องสร้างความประทับใจและทำให้เป็นที่จดจำโดยการนำเสนอเรื่องราว เช่น อาจจะมีเรื่องราวว่า ปกติแล้วเราไม่ใช่คนชอบการขับเสภา แต่ชอบเรียนวิทยาศาสตร์มากกว่าวันหนึ่งได้ทำผิดกฎ และถูกลงโทษให้ขับเสภาโดยครูสอนขับเสภา แม้จะรู้สึกต่อต้านในตอนแรก แต่พอได้ลองแล้ว ครูชมว่ามีทักษะสามารถขับเสภาได้ดี จึงเริ่มตั้งใจฝึกหัด จนได้รางวัลชนะเลิศระดับประเทศในที่สุด จะเห็นได้ว่า การบอกกล่าวเพียงว่าเราเคยชนะเลิศระดับประเทศ อาจไม่เป็นที่น่าจดจำได้เท่ากับเรื่องราวที่ถูกร้อยเรียงถึงที่มาของการได้รับรางวัล

6. ตรวจสอบ

นอกจากตรวจสอบตัวสะกดและความถูกต้องแล้ว ควรแบ่งการตรวจสอบเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกให้ตรวจสอบว่า แฟ้มผลงานตรงกับตัวตนของเรา และความต้องการของผู้อ่านหรือไม่ และในส่วนที่สอง ให้ผู้อื่นช่วยตรวจสอบเรื่องราว การดำเนินเรื่องว่าเป็นที่น่าประทับใจแก่ผู้อ่านหรือไม่

การทำแฟ้มผลงาน เป็นการรวบรวมผลงานเพื่อนำเสนอต่อมหาวิทยาลัย บริษัท หรือผู้ว่าจ้าง ประกอบการพิจารณารับเข้าศึกษาต่อ เข้าทำงาน หรือจ้างงาน เป็นแฟ้มที่แสดงให้เห็นว่าตัวตนของเราเหมาะสมกับความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งบางครั้งเราอาจยังมีผลงานไม่เพียงพอที่จะนำเสนอตัวตนในด้านที่เราต้องการได้สมบูรณ์ จึงควรรีบทำแฟ้มผลงานล่วงหน้า เพื่อวิเคราะห์ว่าขาดผลงานด้านใด จะได้เร่งสร้างผลงานในด้านนั้นเพิ่มเติม

เรื่องที่ 3 ข้อควรระวังในการแบ่งปันข้อมูล

การแบ่งปันข้อมูลส่วนตัวบางเรื่องสู่สาธารณะ เช่น การกินข้าวกับครอบครัว การท่องเที่ยว จะเป็นการสร้างตัวตนดิจิทัล และเป็นการแบ่งปันข้อมูลสู่ชุมชนดิจิทัล ซึ่งเราต้องระวังที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวจนอาจกลับมาเป็นอันตรายได้ ก่อนแบ่งปันข้อมูลใดๆ ควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ไม่มีความลับในสังคมออนไลน์

แม้ในขณะที่แบ่งปันข้อมูล เราเข้าใจว่า เป็นการแบ่งปันข้อมูลในเฉพาะกลุ่มเพื่อน หรือกลุ่มที่คิดว่าไว้ใจได้แต่ข้อมูลดิจิทัลนั้น เป็นข้อมูลที่ทำซ้ำได้ง่าย คนในกลุ่มที่เราแบ่งปัน อาจคัดลอกข้อมูลนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ รวมทั้ง อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจทำให้ข้อมูลกลายเป็นข้อมูลสาธารณะ

ข้อมูลบางชนิดไม่ควรเปิดเผย

ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านการเงิน หรือหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน เป็นข้อมูลที่ต้องระวัง ไม่ว่าจะจะเป็นข้อมูลของตนเอง หรือของผู้อื่นก็ตาม เพราะเป็นข้อมูลที่ผู้ไม่ประสงค์ดี สามารถนำไปใช้แสวงหาผลประโยชน์ได้

ข้อมูลบางชนิดอาจถูกนำมาใช้หลอกลวง

ข้อมูลบางชนิดอาจดูไม่น่าจะเป็นอันตรายในการแบ่งปัน เช่น วันเกิด ตำแหน่งหน้าที่ การงาน การศึกษา ชื่อเพื่อน หรือแม้กระทั่งสิ่งที่ชอบ แต่ผู้ไม่ประสงค์ดี อาจใช้ข้อมูลเหล่านี้ทำ “การฟิชซิง (phishing)” เพื่อหลอกลวงเอาข้อมูลสำคัญของเราได้ เช่น เราอาจจะได้รับอีเมลปลอมจากธนาคารที่ระบุตำแหน่งหน้าที่การงานของเราได้ถูกต้อง ทำให้เรารู้สึกว่าเป็นอีเมลจากธนาคารจริงและให้ข้อมูลที่สำคัญไป

การรักษาข้อมูลที่ได้รับการปกป้องตามกฎหมาย

ข้อมูลที่มีลิขสิทธิ์หรือข้อมูลส่วนตัว เช่น ผลงานเพลง ประวัติคนไข้ หรือหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน เป็นข้อมูลที่มีความคุ้มครองทางกฎหมาย หากนำไปเผยแพร่ อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล และผู้แบ่งปันอาจถูกดำเนินคดีตามกฎหมายอีกด้วย

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 5

ให้ผู้เรียนสร้างเพจ Facebook ในเรื่องที่คุณเรียนสนใจ ตามองค์ประกอบของการสื่อสาร พร้อมทั้งเขียน link URL เพจ

1. ผู้ส่ง.....

2. สาร

3. ช่องทาง

4. ผู้รับ

Link URL :